

ми проектами відповідно до євроатлантичних принципів і стандартів;

– проблеми комплектування сил оборони особовим складом у ході часткової мобілізації, необхідність підвищення професійного рівня персоналу сил оборони, потреба у створенні достатнього військового резерву;

– незавершеність переходу на контрактний принцип комплектування з дотриманням прийнятих в НАТО принципів кадрової політики [3].

Поряд з цим до пріоритетів державної політики в інформаційній сфері відповідно до п. 5 Доктрини інформаційної безпеки України віднесено створення і розвиток структур, що відповідають за інформаційно-психологічну безпеку, насамперед у Збройних Силах України, з урахуванням практики держав – членів НАТО [4].

Підсумовуючи, слід зазначити, що крім соціально-економічних та політичних змін, які передують вступу України в НАТО, в першу чергу увага повинна приділятися реформуванню оборонного комплексу держави.

1. Горова С. Курс України на вступ до НАТО: спектр коментування. URL: http://nbuviar.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=1723:perspektivi-vstupu-do-nato&catid=8&Itemid=350.

2. Стратегія національної безпеки України: Указ Президента України від 26.05.2015 № 287/2015. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/287/2015/paran14#n14>.

3. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 20 травня 2016 року «Про Стратегічний оборонний бюлетень України»: Указ Президента України від 06.06.2016 № 240/2016. URL: <http://www.president.gov.ua/documents/2402016-20137>.

4. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 29 грудня 2016 року «Про Доктрину інформаційної безпеки України»: Указ Президента України від 25.02.2017 № 47/2017. URL: <http://www.president.gov.ua/documents/472017-21374>.

Тищенко Ірина Олександрівна,
доцент кафедри загальноправових дисциплін
та адміністрування юридичного факультету
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук

УКРАЇНА-НАТО: РЕФОРМУВАННЯ ОБОРОННОГО ТА ПОЛІТИЧНОГО СЕКТОРУ

Пріоритетним національним інтересом України у сфері зовнішньополітичної діяльності є розвиток та подальше поглиблення відносин стратегічного партнерства України з Організацією Північноатлантичного договору (НАТО), з дотриманням принципів, зафіксованих у Хартії про особливе партнерство між Україною та Організацією Північно-Атлантичного договору, підписаною 9 липня 1997 року, Декларації про її доповнення від 21 серпня 2009 року, а також на виконання рішень, прийнятих за результатами засідання Комісії Україна-НАТО на рівні глав держав та урядів, яке відбулось 4 вересня 2014 року в м. Ньюпорт, Сполучене Королівство Великої Британії і Північної Ірландії.

Відповідно до статутних документів Альянсу головна роль НАТО полягає у забезпеченні свободи і безпеки країн-членів з використанням політичних і військових засобів. Зазначимо, що Організація Північноатлантичного договору (також Північноатлантичний альянс, або НАТО – від англ. North Atlantic Treaty Organization – NATO) – це міжнародна міжурядова організація, військово-політичний союз 28 держав Північної Америки і Європи, які прагнуть досягти мети Північноатлантичного договору, підписаного у Вашингтоні 4 квітня 1949 році [1]. НАТО дотримується спільних для Альянсу цінностей демократії, індивідуальної свободи, верховенства права та мирного розв'язання суперечок та підтримує ці цінності в усьому євроатлантичному регіоні. Зasadничим принципом Альянсу є спільність поглядів між північноамериканськими та європейськими членами НАТО, що поділяють однакові цінності та інтереси і віддані справі збереження демократичних принципів, що робить нероздільною безпеку Європи і Північної Америки. Альянс стоїть на захисті своїх країн-членів від загрози агресії: головним військово-політичним принципом організації є система колективної безпеки, тобто спільних організованих дій всіх її членів у відповідь на напад ззовні.

Україна прагне до посилення політичного діалогу з НАТО з метою зміцнення довіри та підвищення взаємної обізнаності з усіх питань безпеки, що становлять спільний інтерес, у тому числі з використанням можливостей Платформи Україна-НАТО з вивчення досвіду гібридної війни. Політичний діалог і надалі розвиватиметься в рамках Комісії Україна-НАТО відповідно до Орієнтованого плану заходів у рамках Комісії Україна-НАТО на 2017 рік, а також інших механізмів, визначених у спільних документах.

Треба зазначити, що відносини між Україною та НАТО мають два основних вектора: політичний діалог і практичне співробітництво. Політичний діалог України з Альянсом забезпечується шляхом двосторонніх контактів на всіх рівнях, включно з міжпарламентським вектором. Провідну роль у поглибленні цього діалогу відіграє Комісія Україна – НАТО (КУН), яка створена в 1997 р. на виконання положень Хартії про особливе партнерство. Для розвитку практичного співробітництва під егідою КУН створено п'ять спільних робочих груп Україна – НАТО (СРГ): з питань воєнної реформи (СРГ ВР); оборонно-технічного співробітництва (СРГО); економічної безпеки; планування на випадок надзвичайних ситуацій цивільного характеру (СРГ ПНС); зі співробітництва з питань науки і довкілля (СРГ НОД).

Основним системним документом розвитку співробітництва з НАТО та важливим інструментом здійснення реформ в Україні за підтримки Альянсу є Річні національні програми співробітництва Україна – НАТО (РНП), які розробляються з 2009 року. РНП-2015 затверджено Указом Президента України № 238-2015 від 23 квітня 2015 року; РНП-2016 – Указом Президента України № 45-2016 від 12 лютого 2016 року.

Також Указом Президента України № 103-2017 від 8 квітня 2017 року встановлено: 1) затвердити Річну національну програму під егідою Комісії Україна-НАТО на 2017 рік; 2) Державному комітету телебачення і радіомовлення України, Міністерству інформаційної політики, Міністерству закор-

донних справ України, Міністерству оборони України, інших центральних органів виконавчої влади за участю інших державних органів, залучених до виконання Річної національної програми під егідою Комісії Україна-НАТО на 2017 рік, органів місцевого самоврядування забезпечити регулярне інформування громадськості про хід та результати її виконання [2]. Виходячи з довгострокової мети приєднання до загальноєвропейської системи безпеки, Україна поглиблюватиме співробітництво з Організацією Північноатлантичного договору з метою досягнення критеріїв, необхідних для набуття членства у цій організації.

Демократичні реформи в Україні спрямовані, передусім, на досягнення європейських стандартів. Асоціація з Європейським Союзом є важливим стимулом для розбудови в Україні сучасної правової європейської держави. Реальними і послідовними кроками для досягнення зазначеної мети в найближчій перспективі мають стати:

- вдосконалення системи державного управління;
- децентралізація влади та проведення конституційної реформи;
- удосконалення механізму здійснення парламентського контролю, а також забезпечення контролю з боку громадянського суспільства за діяльністю центральних та місцевих органів виконавчої влади;
- реформування системи правоохоронних органів згідно з європейськими нормами та стандартами;
- забезпечення впровадження незалежного, справедливого і доступного судочинства.

Сьогодні, зважаючи на ведення активних бойових дій, зусилля Міністерства оборони України з реформування були зосереджені в основному на ключових пріоритетах. Змінам підлягають практично всі аспекти діяльності збройних сил: структура командування, матеріальне забезпечення, озброєння, забезпечення житлом, військова медицина та багато іншого. Головним завданням є перехід до 2020 року всіх ключових функцій сил оборони до стандартів НАТО, що означає якісну трансформацію діяльності Збройних сил України. Сучасне бачення реформи викладене у стратегічних документах оборонного планування, які вже підписано Президентом. Це, в тому числі, реалізація Стратегії сталого розвитку «Україна-2020», схваленої Указом Президента України від 12 січня 2015 р. № 5, та Програма діяльності Кабінету Міністрів України, затвердженої постановою КМУ від 9 грудня 2014 року № 695, Постанова ВРУ від 11 грудня 2014 року № 26-8 [3].

Очікуваним результатом всієї оборонної реформи є створення ефективних, мобільних, оснащених сучасним озброєнням, військовою і спеціальною технікою сил оборони зразку 2020 року. Такі сили будуть здатні гарантовано забезпечити оборону держави, адекватно і гнучко реагувати на воєнні загрози національної безпеки України, при цьому раціонально використовуючи наявний потенціал та ресурси держави.

Таким чином, для України стратегічне партнерство з НАТО є невід'ємною складовою євроінтеграційного курсу, оскільки доповнює процес внутрішньодержавних перетворень у контексті імплементації Угоди про асо-

ціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом і їхніми державами-членами – з іншої.

1. Довідник НАТО. 1110 Brussels, Belgium: NATO Public Diplomacy Division, 2006. 386 с. ISBN 92-845-0184-9.

2. Річна національна програма під егідою Україна-НАТО на 2017 рік, схвалена Указом Президента України від 8 квітня 2017 р. № 103/2017. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?user=a>.

3. Стратегія сталого розвитку «Україна-2020», схвалена Указом Президента України від 12.01.2015 № 5/2015. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?user=a>.

Христов Олександр Леонідович,
доцент кафедри криміналістики,
судової медицини та психіатрії,
кандидат юридичних наук;

Христова Юлія Вікторівна,
старший викладач кафедри теорії
та історії держави і права,
кандидат юридичних наук, доцент
(*Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ*)

ДО ПИТАННЯ ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ В КРАЇНАХ – ЧЛЕНАХ НАТО

У ХХІ столітті забезпечення гендерної рівності визнано одним із пріоритетних політичних напрямків розвитку світу, закріплених у «Декларації тисячоліття» ООН, якого можна досягти подоланням нерівності між чоловіком і жінкою в усіх сферах життя. Вони є глобальною угодою, яка була прийнята у 2000 році 189-ма державами на Саміті тисячоліття ООН [1]. Період 2000–2015рр. було визначено як термін реалізації восьми Цілей розвитку тисячоліття (далі – ЦРТ) відповідно до встановлених показників. Україна приєдналася до «Декларації тисячоліття» ООН і взяла на себе зобов'язання досягти ЦРТ до 2015року [2].

На шляху до європейської та євроатлантичної інтеграції України було затверджено цілий ряд національних програм із проблем гендерної рівності, адже розширення можливостей жінок та їхня всебічна участь на основі рівності в усіх сферах життя суспільства, включаючи участь у процесі прийняття рішень і доступ до влади, мають основне значення для досягнення цілей рівності, розвитку і миру.

З урахуванням політики НАТО з питань жінок, миру і безпеки в Україні розроблено Національний план дій з виконання резолюції Ради Безпеки ООН 1325 «Жінки, мир, безпека» на період до 2020 р. Основними цілями зазначеного Національного плану, зокрема, є: сприяння активізації участі жінок у миротворчих процесах; забезпечення ефективного впровадження гендерного